

HOLNAPUTÁN

a Cassandra Program hírlevele

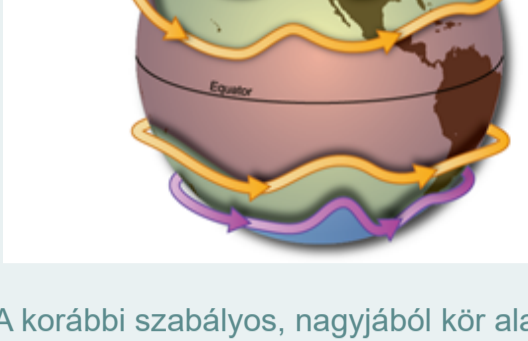
2023/2

Olvasd, figyelj, gondolkozz! Ismerd meg a minket körülvevő folyamatokat és összefüggéseket, hogy megértsd, hogyan fogják azok következményei érinteni a Te életedet és a számodra fontos embereket, mert csak így hozhatsz majd hiteles döntéseket a jövőddel kapcsolatban.

Ha így teszel, akkor tiszta lelkiismerettel állíthatod, hogy megtetted, amit megtehetted, mert a lehetőségeid szerint tájékozódtaél. Ebben segít Téged a Cassandra Program!

cassandraprogram.info

TÉMA >> IDŐJÁRÁSI SZÉLSŐSÉGEK

A **jet stream**, vagyis **futóáramlás** jelentős szerepet játszik az olyan szélsőségesen változékony időjárási viszonyok kialakulásában, mint a 2022-es nagy szárazság és a 2023-as csapadékosabb időjárás Magyarországon.

A jet stream-ek 7 és 16 kilométer közötti magasságban, rendkívül gyorsan, óránként 300-500 kilométeres sebességgel mozgó, néhány kilométer vastag és 100-500 kilométer széles, a Földet körbejáró légáramlatok. Mozgásuk energiája a sarkkörök és az egyenlítő térségének hőmérséklet különbségéből ered.

A korábbi szabályos, nagyjából kör alakú formájuk az elmúlt időszakban a globális felmelegedés miatt szabálytalanává vált, amely komoly időjárási és éghajlati változásokat vetít előre.

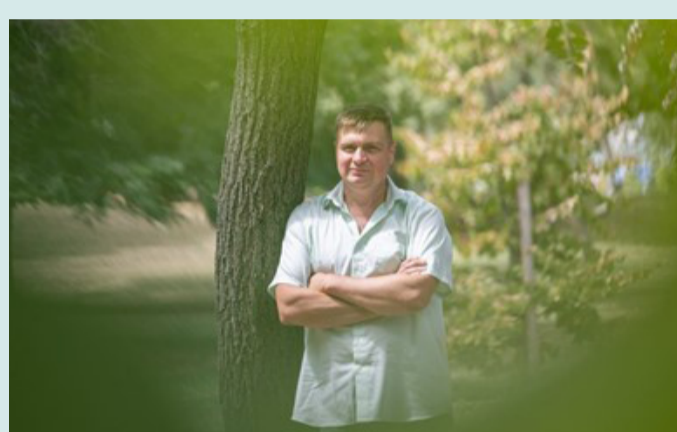
1. A sarkvidékek erőteljes melegedése miatt az áramlatok formája megváltozott, kiszámíthatatlan módon, hullám szerűen tolódik északi és déli irányokba. Ez okozta azt a jelenséget, hogy 2023. januárjában nálunk a szokásosnál melegebb, míg az USA-ban a szokásosnál hidegebb idő volt ugyanazon a szélességi fokon. Ez a jelenség szakirodalomba hamis tavasz (fake spring) néven vonult be.
2. Kutatások alapján a globális felmelegedés miatt csökken az áramlások sebessége, amely előre nem megjósolható módon és hatással befolyásolhatja a magas és alacsony nyomású időjárási rendszereket.
3. Az áramlások mozgásának változékonysága az elmúlt évek tapasztalatai alapján növeli az extrém időjárási események számát. 2023. augusztus elején Skandináviában például melegebb volt, mint Magyarországon.

Az emberi civilizáció rendkívül bonyolult társadalmi és gazdasági rendszereit egyre nagyobb mértékben kikezdő éghajlatváltozási hatások a jet stream jelenséggel csak tovább bővülnek. A jet stream-ek éghajlatra gyakorolt hatása a globális tengeri áramlatok jelentőségéhez hasonlítható, tehát bármely irányú változása is jelentős hatással lehet a civilizációnkra.

Az elmúlt időszakban számos hírforrás beszámolt a soha nem tapasztalt gyorsasággal változó éghajlati folyamatokról, most a jet stream-mel és a legújabb szélsőséges időjárási jelenségekkel kapcsolatos híreket osztjuk meg a téma iránt érdeklődőkkel.

-30 fok télen, +40 fok nyáron... Magyarországon

Nyáron nem lesz ritka a 40 fok feletti hőség, télen pedig a 30 fok alatti fagy Európában, ahol éppúgy kell számítani folyók kiszáradására, mint pusztító árvizekre. Molnár László meteorológus szerint jobban tesszük, ha felkészülünk: az életünk gyökeresen megváltozik a közeljövőben.

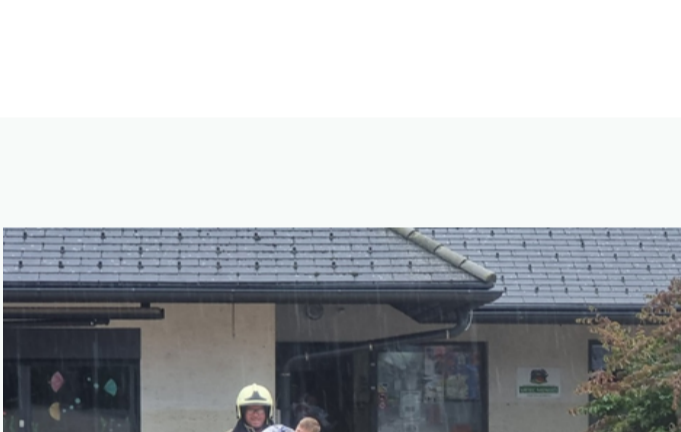
A valóság nem ellenség: fogyasztás csökkentés

A klímaegyezmény céljainak elérésére pontosan annyi az esély, mint egy utasszállító gépen repülés közben motort cserélni. Az egyetlen racionális (értsd: a valóságban is működő) megoldás a globális fogyasztás drasztikus csökkentése lenne, ami egyfajta irányított kényszerleszállás.

Brutális pusztítást végzett a vihar

Augusztus 23-án, amikor az ország legnagyobb része a 36-37 Celsius-fokos hőhullámmal küzdött, Dél-Kelet Magyarországon brutális pusztítást végzett az erős széllel kísért zivatar és felhőszakadás. A tűzoltókat több helyszínrre riasztották épületekre, utakra és vezetékekre kidőlt fák miatt.

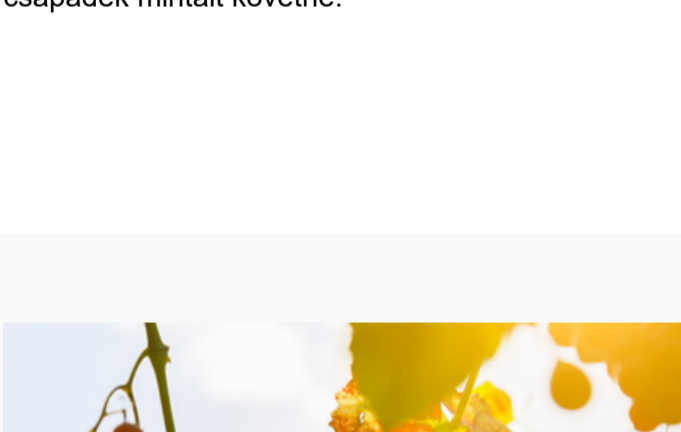
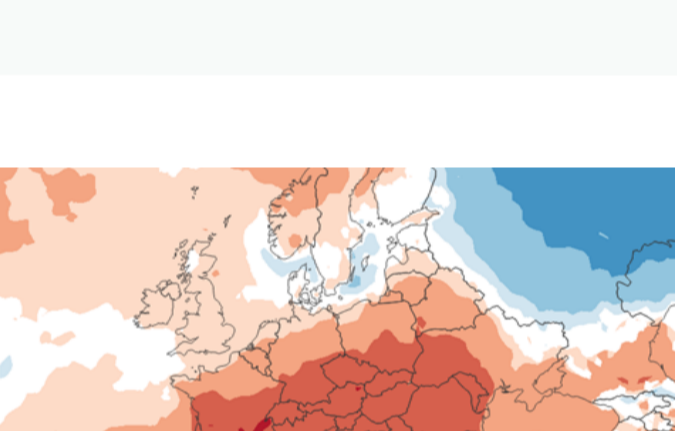

Félmilliárd eurós viharkár Szlovéniában

Augusztus elején Szlovéniára és Dél-Ausztriára halálos áldozatokkal is járó brutális vihar csapott le. A szlovén miniszterelnök szerint ez volt az ország történelmének legnagyobb természeti katasztrófája, amelyben a villámárvizek jelentős kárt okoztak az infrastruktúrában.

Szokatlan időjárás Európában

Az Országos Meteorológiai Szolgálat előrejelzése augusztus végére Európa egészére az előző 20 év modell adatainak átlagához képest jelentősen eltérő mintázatokat mutat. Szinte alig van olyan régió, amely az elmúlt 20 év hőmérsékleti és csapadék mintáit követné.

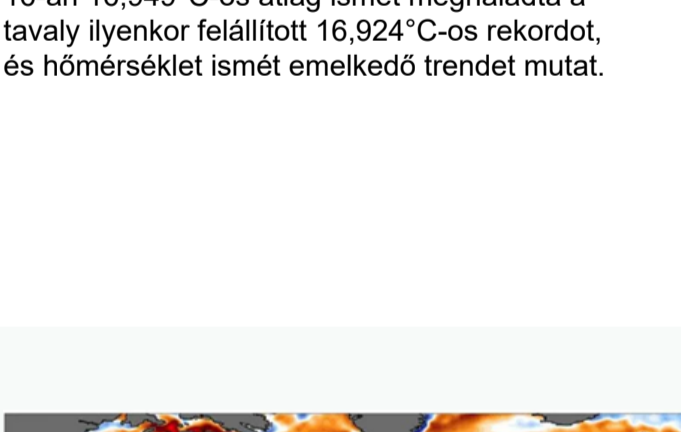

Veszélyben a szüret Franciaországban

Augusztus utolsó hetében a Franciaországot sújtó hőhullám, amely 42 Celsius-fokos hőmérséklettel jár, nem csupán a szőlőültvényekben okozott károkat, de a betakarítási munkálatokat is megnehezíti. A gazdák kénytelenek hajnal 3-4 órakor dolgozni a nappali hőség elkerülése érdekében.

Augusztusi hőmérsékleti rekordok

A 2 méteres magasságban mért globális felszíni hőmérséklet ismét rekordot döntött, augusztus 16-án 16,949°C-os átlag ismét meghaladta a tavaly ilyenkor felállított 16,924°C-os rekordot, és hőmérséklet ismét emelkedő trendet mutat.

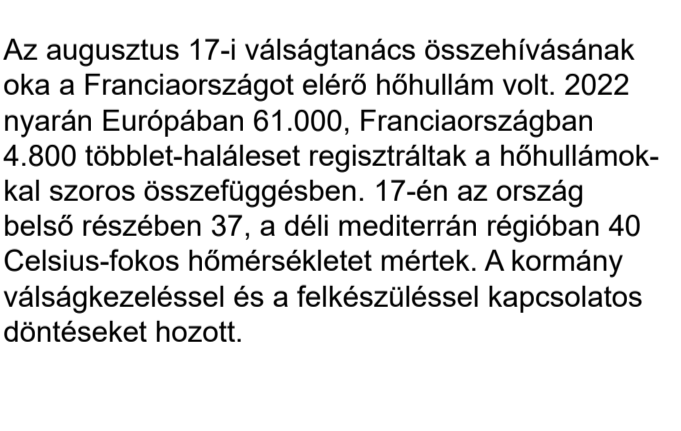

Rekord meleg az Atlanti-óceán vize északon

Júliusban az Atlanti-óceán északi részén a megfigyelések történetében először 25,2 °C-ot mérték, amely jelentősen emelkedett az elmúlt évek emelkedés üteméhez képest. Az óceán vizei részei már kezdik megemelni a jelenlegi vízi életformák hőtűrési küszöbértékét. Ez jelentős hatással lehet az óceáni táplálkozási piramisra és ezen keresztül a halászati ágazatra.

A francia kormány válságtanácsot tartott a hőhullám miatt

Az augusztus 17-i válságtanács összehívásának oka a Franciaországot elérő hőhullám volt. 2022 nyarán Európában 61.000, Franciaországban 4.800 többlet-haláleset regisztráltak a hőhullámokkal szoros összefüggésben. 17-én az ország felső részében 37, a déli mediterrán régióban 40 Celsius-fokos hőmérsékletet mértek. A kormány válságkezeléssel és a felkészüléssel kapcsolatos döntéseket hozott.

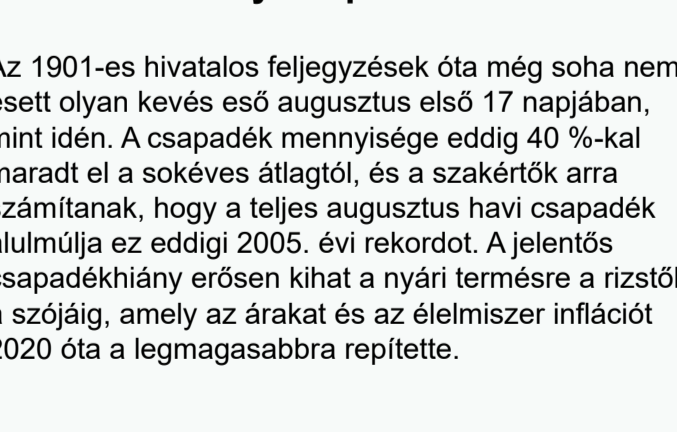

Rekordalacsony csapadék Indiában

Az 1901-es hivatalos feljegyzések óta még soha nem esett olyan kevés eső augusztus első 17 napjában, mint idén. A csapadék mennyisége eddig 40 %-kal maradt el a sokéves átlagtól, és a szakértők arra számítanak, hogy a teljes augusztus havi csapadék alulmúlja az eddigi 2005. évi rekordot. A jelentős csapadékhányi erősen kihat a nyári termésre a rizstől a szójáig, amely az árakat és az élelmiszer inflációt 2020 óta a legmagasabbra repítette.

Rekord mennyiségű csapadék Pekingben

Július 29. és augusztus 1. között Pekingben 140 éve nem látott mennyiségű csapadék hullott, volt olyan óra, amikor 112 mm csapadékot mértek. Az eső és a városra zúduló víztömeg helyenként 12 méter magas áradásokat okozott. Tudósok szerint a klímaváltozás során minden egy fokos felmelegedés (Kínában ez 1980 óta mintegy 1 Celsius-fokot tesz ki) 7 %-kal növeli a párologást, amely valószínűsíti a hasonló özönvizek kialakulását.

Aszály miatti torlódás a Panama-csatornán

A magas hőmérséklet miatt kialakult tartós aszály a nemzetközi kereskedelem egyik legfontosabb pontját is érinti. A Panama-csatorna állapotos vízszintje jelentős korlátozások léptek életbe augusztus 21-én. Az első napon már 200 hajó várakozott az átkelésre, az ebből eredő költségtöbblet már most 200 millió dollárt tesz ki.